

værdig“. Det var denne Udtalelse, jeg besvarede, og jeg gjorde det da med følgende Indledningsbemærkning, som det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) meget rigtigt her i Tinget gjorde opmærksom paa: „Det ærede Medlem sagde, at denne Begrundelse var dadelværdig, og hævdede, at der i den laa en Sigtelse mod andre Partier for ikke i samme Grad som de to Partier, der støtter den nuværende Regering, at ville Landets Neutralitet. En saadan Sigtelse ligger ikke og kan ikke ligge i den af os angivne Begrundelse“. Det er min umiddelbare Fortsættelse, at en saadan Sigtelse ligger ikke og kan ikke ligge i den af os angivne Begrundelse. Jeg fortsatte: „Det er ganske klart, at paa Rigsdagen har alle Partier udtalt sig for Landets Neutralitet, og der er ikke paa Rigsdagen fremsat nogen Indvending mod den af Udenrigsministeren ledede Politik“. Efter at have fastslaaet dette, som jeg mangfoldige Gange ude i Landet har medvirket til at fastslaa som den paa Rigsdagen hævdede Opfattelse, at der ikke paa Rigsdagen er nogen Tvivl mellem Partierne om, at Landets Politik maa være den hidtil hævdede ligelige Neutralitetspolitik, siger jeg om den nuværende Situation: „Men Udlandets Bedømmelse, Omverdenens Bedømmelse af, hvad der foregaar i et Land, kan jo ikke altid udelukkende knytte sig til de rent officielt foreliggende Udtalelser fra Rigsdagens Partier. En politisk Situation maa ses i Lys af, hvad der har fremkaldt den, og hvorledes den er fremkaldt“. Det er herom, jeg siger, at den Situation, hvori vi nu befinder os, er fremkaldt af, under afgørende Medvirken af Kredse, som, saaledes udtrykker jeg mig, „ikke repræsenterer den af alle Partier her i Rigsdagen hævdede ligelige og absolutte Neutralitet. Den er baaret frem med fanatisk Tilslutning og Styrke fra Kredse i Befolkningen, som er absolut uneutrale. Saadanne Kredse findes her i Landet“. Jeg tillader mig at sige Sandheden om denne Ting. Det ærede Medlem fra Faaborg (Starcke) anfører i sin Etik, at en Tilbøjelighed til at sige Sandheden kan vidne om en uelsk værdig og haard Karakter. Det ærede Medlem har der overført hævdet, at der kan være en Pligt til Løgn, men det ærede Medlem vil ikke bestride, at der, undertiden i alt Fald, ogsaa kan være en Pligt til at sige Sandheden. Pligt til at sige Sandheden er der i den foreliggende alvorlige Situation om dette alvorlige Forhold; det nytter ikke om dette alvorlige Forhold at benytte Strudsens Politik, dette har jeg udtalt i Landstinget.

At stikke Hovedet i Busken og lade, som om man ikke ser, hvad der foregaar her i Landet, det nytter ikke.

Man spørger mig, hvortil jeg sigter med min Udtalelse om disse absolut uneutrale Kredse, og det ærede Medlem fra Frederiksborg 1ste Valgkreds (Ellinger) har herom udtalt, at det selvfølgelig ikke kan være Kredse, som positivt ønsker Danmark inddraget i Krigen. Deri kan jeg give det ærede Medlem ganske Ret, og dermed har jeg ogsaa besvaret det af det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Foss) i hans aabne Brev til mig rettede Spørgsmaal. Saadanne Kredse findes ikke i Danmark. Jeg ved nok, at der findes enkelte forrykte Personer, som har den Anskuelse, men der er ikke saa mange, at de kan betegnes som Kredse. Naar det ærede Medlem derimod hævder, at det, der maa sigtes til, er Udtalelser af Sympati eller Kritik dels rettede imod Regeringens Handlemaade, dels rettede imod Krigsbegivenheder ude i Verden, maa jeg sige, at det ikke er dertil, jeg sigter. Jeg sigter ikke med mine Udtalelser om de absolut uneutrale Kredse til Stemningsudbrud, til isolerede Udtalelser af Antipati eller Sympati, isolerede Udtalelser af Kritik, selv om alle disse forskellige Tilkendegivelser kan have været uheldige undertiden. Jeg sigter ikke dertil, men til, at der har været og er her i Landet Kredse, samlede om bestemte Organer, som lige siden Krigens Udbrud har virket i en bestemt Retning med det Formaal at skabe en fjendsk Stemning imod en enkelt af de krigsførende Magter. Der er bestemte Kredse og Organer her i Landet, som har handlet saaledes; fra Dag til Dag har de arbejdet herpaa med alle Midler, og de har ikke mindst gjort dette under deres vedholdende Angreb paa den nuværende Regering, til sidst ganske særlig paa den nuværende Regerings Udenrigsminister. Det er disse Kredse og deres Organer, som har skabt den Baggrund, paa hvilken Øsalgets Skæbne her i Landet maa ses. Paa Baggrund af den af dem saaledes skabte Stemning kastede de sig frem med Voldsomhed, og deres Aktion begunstigede af de Omstændigheder, som alle kender, hvorefter et Blad, der hidtil havde virket udpræget beroligende indenfor det konservative Folkeparti, „Nationaltidende“, nu sluttede sig til disse Kredse. Men jeg ønsker at sige: jeg regner paa ingen Maade dette Blad med til de Kredse af Organer, som jeg har sigtet til, tværtimod. Begunstigede af den Omstændighed rev de ogsaa andre Dele af den konservative Presse, som til en Begyndelse stod roligt bedømmende over-